

10.12.2007

PSA-2007-R-10-531

Kylylahti Copper Oy
Kummunkatu 34
83500 Outokumpu

Viite / Hänvisning

Asia / Ärende

Yhteysviranomaisen lausunto Kylylahti Copper OY:n Kylylahden kaivoksen yhteisrikasteen jatkokäsittelyn ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Kylylahti Copper Oy on toimittanut 27.11.2006 Pohjois-Savon ympäristökeskusselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 468/1994) mukaisen arviointiohjelman, joka koskee Kylylahti Copper Oy:n Kylylahden kaivoksen yhteisrikasteen jatkokäsittelyä Siilinjärvellä.

HANKKEEN TIEDOT JA YVA-MENETTELY

Hankkeen nimi

Kylylahti Copper OY, Kylylahden kaivoksen yhteisrikasteen jatkokäsittely, Siilinjärvi

Hankkeesta vastaava

Kylylahti Copper Oy
Kummunkatu 34
83500 Outokumpu

Hankkeesta vastaavan yhteyshenkilö on Jarmo Vesanto, puh:050 410 9552.

Konsultti

Pöyry Enviroment Oy
PL 20
90571 Oulu

Konsultin yhteyshenkilö on Olli-Matti Tervaniemi, puh:010 33 28248.

Yhteysviranomainen

Pohjois-Savon ympäristökeskus
Sepänkatu 2 B
70100 Kuopio

Yhteysviranomaisen yhteyshenkilö on Jorma Lappalainen puh: 020 690 167 tai 040 511 8266.

YVA-menettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

YVA-asetuksen (713/2006) mukaisesti hankkeiden suunnittelun yhteydessä ennen päätöksiä ja lupamenettelyitä suoritetaan YVA-menettely. YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon mukaan muita kuin rautametalleja jalostavat metallitehtaat tai pasutuslaitokset kuuluvat ympäristövaikutusten arviointia koskevan lain piiriin. YVA-menettelyn soveltamiseen tässä hankkeessa vaikuttaa lisäksi tuotannossa käytettävän rikkihapon määrä ja tuotannossa syntyvän rautaoksidikuonan määrä.

YVA-menettely alkaa, kun hankkeesta vastaava toimittaa arviointiohjelman yhteysviranomaisena toimivalle alueelliselle ympäristökeskukselle. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, miten arviointi tullaan suorittamaan. Yhteysviranomaisen antamassa lausunnossa esitetään, miltä osin arviointiohjelmaa on mahdollisesti tarkistettava.

Hankkeesta vastaava arvioi hankkeen ympäristövaikutukset arviointiohjelman ja siitä saamansa yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta sekä kokoaa arvioinnin tulokset arviointiselostukseen. Hankkeesta vastaava toimittaa arviointiselostuksen yhteysviranomaiselle, joka kuuluttaa siitä julkisesti. Yhteysviranomainen antaa myöhemmin lausuntonsa arviointiselostuksesta ja sen riittävydestä.

YVA-menettely päättyy, kun yhteysviranomainen toimittaa lausuntonsa arviointiselostuksesta ja muiden kannanotot siitä hankkeesta vastaavalle.

Hankkeen tarkoitus ja sijainti

Kylylahti Copper Oy on käynnistämässä Polvijärven kunnassa kaivostoimintaa Kylylahdessa. Nyt arvioitavana olevassa hankkeessa on tarkoitus jatkokäsittellä Kylylahden kaivoksella syntyvä yhteisrikaste Kemira GrowHow Oy:n Siilinjärven tehtailla. Jatkokäsittelyssä on tarkoitus ottaa talteen yhteisrikasteen sisältämät kupari-, nikkeli-, koboltti- ja sinkkimetallit.

Hankkeen sijoituspaikkaa hallinnoiva yhtiö on Kemphos Oy, jonka omistaa täysin Kemira GrowHow Oyj. Hanke sijoittuu kantatie 75 läheisyyteen 3-4 kilometriä Siilinjärven keskustaaajamasta koilliseen Kemira GrowHow Oyj:n kaivoksen tehdasalueelle.

Hankkeen tuotantoprosessin päävaiheet ovat seuraavat:

- 1) yhteisrikasteen vastaanotto ja varastointi
- 2) pasutus
- 3) metallien liuotus autoklaavikäsittelyssä pasutteesta
- 4) kiinteiden sivutuotteiden erotus
- 5) arvometallien talteenotto
- 6) jätevesien käsittely
- 7) lopputuotteiden käsittely, varastointi ja kuljetus.

Arvioitavat vaihtoehdot

Kylylahti Copper Oy:llä on tarkoitus arvioida ympäristövaikutuksia kahdelle päävaihtoehdolle, joista kukin sisältää kaksi eri toteutusvaihtoehtoa seuraavasti:

Arvioitavat vaihtoehdot ovat:

Vaihtoehto 0: (VA0) Hanketta ei toteuteta. Vaihtoehdossa tarkastellaan tilannetta, jossa hanketta ei toteuteta (tuotantolaitoksia ei rakenneta Kemira GrowHow Oy:n Siilinjärven tehtaiden alueelle, eikä yhteisrikastetta kuljeteta Siilinjärvelle).

Vaihtoehto 1: (VA1) Hanke toteutetaan. Vaihtoehdossa tuotantolaitokset rakennetaan Kemira GrowHow Oy:n Siilinjärven tehtaiden alueelle. Alavaihtoehdot koskevat rikasteen kuljetustapaa ja rautaoksidi –sivutuotteen jatkokäsittelyä.

- Vaihtoehtoiset rikasteen kuljetustavat ovat:
 - Kuljetus rekka-autoilla Polvijärveltä Siilinjärvelle
 - Kuljetus rautateitse Polvijärveltä Siilinjärvelle
- Rautaoksidin jatkokäsittelyn vaihtoehdot:
 - Myyminen jatkojalostettavaksi ulkomaille
 - Läjittäminen tehdasalueella sijaitsevalle läjitysalueelle

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Viranomainen ei saa myöntää ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (YVA-laki) 13 §:n mukaan YVA-lain soveltamisalaan kuuluvaan hankkeen toteuttamiselle lupaa tai tehdä siihen rinnastavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon.

Hankkeen toteuttaminen vaatii ympäristöluvan. Hankkeen toimintojen luvanvaraisuus perustuu ympäristönsuojelulakiin (86/2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristölupa kattaa kaikki ympäristövaikutuksiin liittyvät asiat kuten päästöt ilmaan ja veteen, jäteasiat, meluasiat jne.. Ympäristölupa haetaan Itä-Suomen ympäristölupavirastolta. Ympäristölupavirasto myöntää ympäristöluvan, mikäli toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimat luvan myöntämisen edellytykset. Ympäristöluvan kanssa haetaan samalla toiminnan aloituslupaa, jonka perusteella toiminta voidaan aloittaa ennen ympäristöluvan lainvoimaiseksi saamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/99) mukaan rakennuslupa on haettava kaikille uudisrakennuksille, joten hankkeen vaatimien rakennusten rakentamiseksi Kylylahti Copper Oy:n tulee hakea rakennusluvat rakennusten rakentamiseksi. Lupaviranomaisena on Siilinjärven kunta, joka rakennuslupaa käsitellessään tar-

kistaa, että rakennus on voimassa olevan kaavan ja rakennusmääräysten mukainen.

Kemikaalilain (744/89) mukaiset kemikaalien laajamittaista käyttöä ja varastointia koskevat lupahakemukset tehdään Turvatekniikan keskukselle (TUKES). Kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista on tehtävä ilmoitus palopäällikölle tai kunnan kemikaaliviranomaiselle.

Painelaitteiden suunnittelua, valmistusta, asennuksia, korjauksia ja tarkastuksia sääntelee painelaitelaki (869/1999). Painelaitteiden turvallisuutta ja määräyksien noudattamista valvoo Turvatekniikan keskus.

Arviointimenettelyn sovittaminen yhteen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Itä-Suomen ympäristölupavirastossa on myöntänyt 28.11.2007 Kemiran Siilinjärven tehtaita koskeva ympäristöluvan, joka koskee rikkihappotehtaan ja voimalaitos kapasiteetin nostamista. Itä-Suomen ympäristölupavirastossa on käsittelyssä Kylälahti Copper Oy:n vesi- ja ympäristönsuojelulain mukainen lupahakemus metallimalmien louhinnalle ja rikastamiselle Polvijärven kunnassa. Kumpikaan edellä mainituista lupahakemuksista ei ole suoraan kytköksissä nyt käynnissä olevaan YVA-menettelyyn siten, etteikö lupahakemusta voitaisi ratkaista ennen tämän YVA-menettelyn päättymistä.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Pohjois-Savon ympäristökeskus on yhteysviranomaisen ominaisuudessa kuuluttanut ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Kuopion kaupungin ja Pohjois-Savon ympäristökeskuksen ilmoitustauluilla 11.10.2007 – 12.11.2007. Kuulutus on julkaistu Savon Sanomissa ja Uutis-Jousessa 11.10.2007. Arviointiohjelma on nähtävillä arviointimenettelyn ajan Siilinjärven kunnantalolla, Siilinjärven kunnan pääkirjastossa ja Pohjois-Savon ympäristökeskuksessa.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua myös internetissä osoitteessa: <http://www.ymparisto.fi>.

Hanketta ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskeva yleisötilaisuus on järjestetty Siilinjärven kunnan valtuustosalissa 18.10.2007.

Pohjois-Savon ympäristökeskus on pyytänyt arviointiohjelmasta lausuntoja viranomaisilta, muilta tahoilta ja kansalaisilta 12.11.2007 mennessä.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Pohjois-Savon ympäristökeskukselle toimitettiin 9 lausuntoa ja mielipidettä. Pohjois-Savon ympäristökeskus toimittaa kopion kaikista annetuista lausunnoista ja mielipiteistä Kylälahti Copper Oy:lle tämän lausunnon liitteinä.

Arviointiohjelmasta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden keskeinen ympäristövaikutusten arviointiin liittyvä sisältö oli yhteysviranomaisen mielestä seuraava:

Pohjois-Savon liitolla ei ole huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Savo-Karjalan tiepiiri painottaa hankkeesta aiheutuvien kuljetusten vaikutusten arviointia sekä muistuttaa, että myös rikasteen junakuljetusvaihtoehto Outo-kummusta Siilinjärvelle edellyttää kuljetuksia, joiden vaikutukset tulee arvioida riittävällä vakavuudella.

Tiepiirin mielestä myös kuljetuksista saattaa aiheutua melu-, pöly- ja värinävaikutuksia, jonka vuoksi kuljetuksista aiheutuvat vaikutukset on syytä arvioida melun ja pölyämisen lisäksi myös värinän osalta.

Itä-Suomen työsuojelupiirin työsuojelutoimistolla ei ole huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry. (KLYY) ja Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry toteavat yleisenä huomiona, että YVA-ohjelmassa eri vaihtoehdot on kuvattu periaatteessa oikein ja arviointiohjelman tiivistelmä on selkeä. Arviointiohjelman kartta-aineisto on sen sijaan vaikeasti tulkittava.

Yhdistysten mielestä yhteisrikasteen siirto Polvijärveltä Siilinjärvelle on merkittävä vaihe, jonka arvioinnin yhteydessä tulisi kiinnittää huomioita vaihtoehtojen energiankulutukseen ja tarkastella, kuinka ne vastaavat Suomen tavoitetta alentaa hiilidioksidipäästöjä.

Kuljetusten aiheuttamien vaikutusten arvioinnissa tulisi yhdistysten mielestä myös tarkastella, minkä riskin kasvava rekkaliikenne aiheuttaa muulle liikenteelle sekä arvioinnissa huomioida, että kuljetusreitin varrella on Kuopion kaupungin tuleva vedenottamo.

Yhdistykset toteavat, että jopa voimakkaasti rakennetussa ympäristössä voi olla luonnon kannalta arvokkaita eliöitä, jonka vuoksi ne on selvitettävä, eikä jättää selvittämättä, kuten yhdistyksen mielestä arviointiohjelmassa paikoin virheellisesti annetaan ymmärtää.

Yhdistysten mielestä arvioinnissa tulisi selvemmin kuvata aiemmin tehtyjä raskasmetallipitoisuuksia kaloissa sekä analysoida raskasmetalleja myös paikkauskollisesta pienriistasta.

Yhdistykset katsovat, että arviointi tulisi tehdä myös ilmaan joutuvan fosforin osalta sekä arvioinnissa erikseen huomioitava, miten paljon fosforia joutuu ilmaan pölynä ja miten paljon liukoisessa muodossa.

Lopuksi yhdistykset toteavat, että arviointiohjelmassa oleva toteamus, ettei pölyämisen nykyvalossa voida olettaa vaikuttavan väestön sairastavuuteen tai sairastuvuuteen, perustuu aiempaan Kemphosin YVA-selostukseen. Yhdistysten mielestä tuo toteamus pitäisi olla vankemmalla pohjalla, koska monet ympäristön asukkaat epäilevät väitettä.

Siilinjärven luonnonsuojeluyhdistys ry. toteaa, että rautateitse tapahtuva massojen kuljetus on ainoa toimiva ratkaisu, sillä maantieliikenne kuormittaa jo nykyiselläänkin ympäristöä.

Yhdistyksen mielestä arviointiohjelmasta ei tarkkaan ilmene sisältääkö kuljetusten aiheuttaminen vaikutustenarviointi myös lopputuotteiden kuljetuksen.

Yhdistyksen mielestä myös rakennetussa ympäristössä saattaa olla luontoarvoja, jotka kannattaa tutkia, eikä vain ennustaa, ettei niitä ole.

Pienriistasta tulisi määrittää mahdolliset ympäristömyrkyt.

Laitoksesta ympäristöön leviävä pöly on lähellä asuville ihmisille todellinen ongelma jo nykyisellään. Samoin melu ja tärinä heikentävät asunviihtyvyyttä.

Ilmaan joutuva fosforikuorma tulee yhdistyksen mielestä arvioida, sillä se saattaa olla merkittävä saaste lähde karuissa vesissä.

Siilinjärven kunnan ympäristölautakunnan mielestä arvioitavassa hankkeessa on Siilinjärven ympäristön kannalta kaksi osa-aluetta:

- 1) Rikkihappotuotannon muutosten aiheuttamat ympäristövaikutusten muutokset
- 2) Uuden toiminnan (=metallien talteenoton) ympäristövaikutukset

Ensimmäisen osa-alueen muutoksia ovat mm. rikkirikasteen kuljetusmuodon muutos Kemiran tehtaille, uuden pasuton ympäristövaikutukset verrattuna pois-tuvan pasuton ympäristövaikutuksiin ja rikkihappotehtaan tuotantokapasiteetin nostaminen ja valmiin rikkihapon tuonnin loppuminen. Ympäristölautakunta toteaa, ettei arviointiohjelmasta tosin selkeästi ilmene korvaako rakennettava uusi pasutto toisen tehdasalueella olevista pasutoista.

Toisen osa-alueen, osin ensimmäisenkin osa-alueen arvioitavia tekijöitä ovat uusissa prosesseissa syntyvien jätteiden laatu ja niiden ympäristövaikutukset verrattuna nykyisissä prosesseissa syntyvien jätteiden laatuun ja niiden ympäristövaikutuksiin. Pelkät arviot em. jätteiden määrän muutoksista eivät ole ympäristölautakunnan mielestä riittäviä arvioinnin tekemiseksi.

Merkittävä muutos on ympäristölautakunnan mielestä myös orgaanisten liuottimien nykyistä huomattavasti laajempi käyttö ja liuotinhöyrypäästöt. Kemikaalien kuljetuksen, varastoinnin ja käytön ympäristövaikutuksia arvioitaessa on tarpeen selvittää mm. niiden ympäristövaarallisuus sekä kemikaalien ja niiden muuttumisessa syntyvien yhdisteiden kulkeutuminen ilmaan, jätevesiin ja jätteisiin.

Ympäristölautakunta edellyttää, että uuden pasuton ja hydrometallurgisen laitoksen tekniset ratkaisut perustuvat parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan.

Ympäristölautakunta toteaa, että hankkeen ympäristövaikutuksia ei voida tarkastella, ellei hanketta ole riittävästi yksilöity (mm. jätteiden sijoituspaikat) ja että ympäristövaikutusten tarkastelualueet voidaan määritellä vasta em. yksilöinnin perusteella.

Lopuksi ympäristölautakunta toteaa, että mikäli uudessa toiminnassa syntyvä kipsijäte sijoitetaan nykyisen kipsikasan läheisyyteen, on vaikutusten tarkastelu-alueeksi sisällytettävä myös Sulkavanjärvi.

Juurusveden kalastusalue esittää, ympäristöön tulevat haitat on huomioitava ja mahdolliset lisääntyvät haitat korvattava, koska kuljetukset suunnitellussa laajuudessaan aiheuttavat lisäkuormitusta Juurusveden alueen vesistöön mm. pöly- ja valumavesihaittojen osalta.

Sulavanniemen osakaskunta, Kasurilan pohjoinen osakaskunta ja Kolmisopen kyläyhdistys toteavat yhteisessä lausunnossaan, että erivaiheessa siirrettävistä massoista on tehtävä kattava tutkimus niiden sisältämistä haitta-ainepitoisuuksista. Lisäksi on tehtävä selvitykset läjitysalueiden laajennuksista, pölyämisen estämisestä ja maisemoinnista.

Lausunnonantajien mielestä arviointiohjelmassa ei ole esitetty mahdollisen rautatiekuljetuksella tapahtuvan yhteisrikasteen välivarastoaluetta. Tämä alue tulee lausunnonantajien mielestä kuvata selvästi.

Lausunnonantajien mielestä kipsi- ja pasutejätteille pitää tehdä uusi läjitysalue Laukanlammin puolelle tai kuljettaa ne takaisin Kylylahdelle sekä toiminnasta syntyville sivutuotteille kehittää uusiokäyttöä siten, että lopputuotteet olisivat puhtaita ja turvallisia.

Kannattavuustarkastelussa on lausunnonantajien mielestä otettava huomioon koko toiminnanaikaisen ja sen jälkeisen ajan kokonaiskustannukset sekä tarkastelussa huomioitava esim. maisemointiin, pölyämisen estämiseen ja vesiensuojeluun investoitavat varat.

Lausunnonantajien mielestä ohjausryhmään tulee kutsua mukaan alueen osakaskuntien edustajat sekä luonnonsuojeluyhdistyksen edustaja.

Itä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosaston mielestä arviointiohjelmassa viitataan usein Kemphos Oy:n vuonna 2004 valmistuneeseen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen. Pelkkää viittausta aiempaan selvitykseen ei voida pitää riittävänä, vaan lähtötilanteet tulee kirjoittaa selkeästi näkyviin arviointiselostukseen.

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi tulee esittää laitoksen lähialueen väestörakenne, väestömäärä, asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen etäisyys hankkeesta sekä elinkeinorakenne. Arviointiohjelmaan olisi tullut sisällyttää myös häiriintyvien kohteiden kuten päiväkotien, koulujen ja vanhainkotien yms. sijainti hankkeeseen nähden.

Kuljetusreittien läheisyydessä asuville ihmisille mahdollisesti aiheutuvat haju-, melu- ja pölyhaittoja sekä liikkumisesteitä tulee arvioida lääninhallituksen mielestä koko kuljetusreitillä varrella, eikä vain Siilinjärven alueella.

Tarkastelualueen raja- ja tarkastelualueella sijaitseva asutus ja muut häiriintyvät kohteet tulee esittää kartalla. Arviointiohjelmassa ei myöskään esitetä vaikutusten arvioinnissa käytettäviä menetelmiä. Lääninhallituksen mielestä sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa tulee käyttää pohjana vaikutusten tarkastelualueella asuville ja lomakiinteistöjen omistajille tehtävää kyselyä. Lisäksi lääninhallituksen

mielestä arvioinnin yhteydessä tulisi haastatella myös kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon edustajia.

Lääninhallituksen mielestä vaikutusten arvioinnissa tulee selvittää alueella jo olevien ja sinne tulevien toimintojen yhteisvaikutus ja minkä verran suunnitellut toiminnot tulevat lisäämään ympäristön asukkaisiin ja oleskeleviin kohdistuvia vaikutuksia.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hankekuvaus

Arviointiohjelmassa on kerrottu selvästi hankkeen nimi ja sijainti sekä siitä on helposti löydettävissä hankkeesta vastaava, konsultti ja yhteysviranomaisen yhteystietoineen.

Hankkeen tarkoituksesta on kerrottu arviointiohjelmassa riittävästi. Hankkeen tavoitteet on kerrottu myös selkeästi. Kaikkia hankkeeseen liittyviä osatoimintoja, kuten eri alavaihtoehtoissa tarvittavat läjitysalueet, ei ole kuvattu tai kerrottu täysin selkeästi. Osallisten on tästä syystä vaikea hahmottaa kaikkia hankkeen mahdollisesti aiheuttamia vaikutuksia. Arviointiohjelmassa ei myöskään ole kerrottu selkeästi, minkä laatuista alueelle läjitettävät jätteet ovat. Tästäkään syystä kaikkia hankkeen mahdollisesti aiheuttamia vaikutuksia on kaikilta osin vaikea arvioida. Arviointia varten on pyrittävä määrittämään läjitettävien jätteiden sisältämät haitta-ainepitoisuudet ja arvioida niistä aiheutuvat vaikutukset.

Arviointiohjelmassa on esitetty tiedot käytettävistä kemikaaleista ja niiden määrästä. Arviointiselostuksessa on esitettävä lisäksi arvio tuotantoprosessin kemikaalipäästöjen ympäristövaikutuksista ja haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista.

Hankkeen keskeiset ominaisuudet ja tekniset ratkaisut sekä kuvaus toiminnasta on kerrottu selkeästi arviointiohjelmassa kuuluvalla tasolla. Arviointiselostuksessa on kiinnitettävä kuitenkin huomiota siihen, että arvioitavat vaikutukset tulevat arvioiduksi kaikkien rakentamiseen liittyvien muiden osatoimintojen osalta. Tällaisia ovat mm. kuljetusten liikenteelliset ratkaisut ja niiden aiheuttamat vaikutukset sekä tarvittavien varastointialueiden ja läjitysalueiden aiheuttamat vaikutukset.

Arviointiohjelmassa on esitetty tiedot hankkeen suunnitteluvaiheesta ja toteutus-aikatauluista selkeästi ja ymmärrettävästi. Hankkeen vaatimia lupia kuvaava kohta olisi voinut olla selkeämpi ja kattavampi. Arviointiselostuksessa onkin kerrottava tarkemmin mitä lupia hankkeen toteuttaminen tarvitsee ja kuvattava vähintäänkin yleisellä tasolla, mitkä ovat osallisten vaikutusmahdollisuudet kussakin lupa- tai hyväksymismenettelyssä.

Arviointiohjelmassa on kuvattu niukasti itse ympäristövaikutusten arviointia, joskin arviointiohjelmasta on löydettävissä keskeisiltä osin, kuinka itse vaikutusten arviointi on tarkoitus tehdä. Niukahkon esittämistavan vuoksi saattaa paikoin osallisille tulla virheellinen kuva siitä mitä arvioidaan ja millä tavalla. Arviointiselostuksessa onkin pyrittävä esittämään arviointi yksityiskohtaisemmin, kuitenkin ymmärrettävällä tavalla.

Vaihtoehdot ja niiden käsittely

Hankkeen sijoittaminen Kemira GrowHow Oyj:n Siilinjärven kaivoksen tehdas-alueelle antanee synergiaetuja molemmille toimijoille. Vaikka hankkeen varsinaista sijoituspaikkavaihtoehtoa (VA1) voidaan pitää täten varsin perusteltuna, tulee arviointiselostuksessa selkeästi ja luotettavasti perustella vielä ne syyt ja asiat, joiden perusteella nykyiseen toteutusvaihtoehtoon on päädytty.

Koska varsinaiselle toteutusvaihtoehdolle VA1 ei ole vertailtavaa vaihtoehtoa, tulee itse VA1:n aiheuttamien vaikutusten merkittävyyden arvioiminen korostumaan. Tästä syystä vaikutusten merkittävyyden arvioimisen kuvaus olisi kaivannut täsmennystä erityisesti siitä näkökulmasta kuka/ketkä arvioivat yksittäisen vaikutuksen merkittävyyden. Merkittävyyden arvioimisessa tulee huomioida, että merkittävyyden suuruuden ja laadun ratkaisee se, mistä arvomaailmasta ja kokemusmaailmasta asiaa lähestytään. Arviointiselostuksessa tulee käyttää hyväksi eri vaikutusten merkittävyyden arvottamiseen laajaa asiantuntijajoukkoa ja erityisesti hankkeen sijoitusalueen läheisyydessä nykyisin asuvia asukkaita. Mikäli arvioinnin epävarmuustekijät vaikuttavat merkittävyyden arviointiin, on se kerrottava selvästi myös merkittävyyden arviointia kuvaavassa kohdassa.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Yleistä

Arviointiselostuksessa tulee kiinnittää huomiota siihen, että hanketta koskevat selvitykset ovat riittävän kattavat, monipuoliset ja luotettavat sekä sisällöllisesti että alueellisesti. Hankkeen sijainnista johtuen erityistä huomiota tulee kiinnittää tehdasalueen aiheuttamien kokonaisvaikutusten selvittämiseen, jotta hankkeen aiheuttamien vaikutusten tunnistaminen sekä vaikutusselvitysten kohdentaminen olisi mahdollista. Hanke sijoittuu alueelle, jonka toiminta- ja lähialueiden ominaisuudet tunnetaan hyvin, etenkin pitkäaikaisen ja monipuolisen kaivos- ja teollisuustoiminnan vaikutusten seurannan ansiosta. Näitä seurannan tuloksia voidaan pitää laatunsa ja alueellisen kattavuutensa puolesta pitkälti riittävinä arvioitavan hankkeen vaikutusten arvioinnin tausta-aineistoksi. Keskeistä arvioinnissa on kuitenkin arvioida hankkeen aiheuttamien vaikutusten merkittävyyttä kullekin jo olemassa olevalle vaikutukselle. Lisääkö hanke jonkin vaikutuksen merkittävyyttä vai vähentääkö hanke jonkin vaikutuksen merkittävyyttä?

Arviointiohjelmassa on esitetty yleisellä tasolla ne olemassa olevat suunnitelmat ja selvitykset, joihin tehtävä arviointi pohjautuu. Osa käytettävistä aineistoista pohjautuu sellaiseen tietoon tai tietolähteeseen, jonka paikkansa pitävyyttä tulee tarkastella kriittisesti. Mikäli esitettyjen tietojen käytettävyydessä on merkittäviä epävarmuuksia, tulee arvioinnin pohjaksi pyrkiä saamaan luotettavampaa lähtöaineistoa joko selvityksin tai muulla luotettavalla tavalla. Vähintäänkin nämä tiedot on käsiteltävä epävarmuuksia kuvaavassa arviointiselostuksen kohdassa. Lähtökohtaisesti arvioinnissa ei kuitenkaan tule käyttää tietoa, jonka luotettavuutta voidaan yleisesti epäillä.

Kerättävien tietojen analysoinnissa tulee käyttää asianomaiseen alaan perehtyneitä asiantuntijoita, joilla on kokemusta ao. vaikutusten luotettavasta arvioinnista sekä käyttää riittävästi aikaa luotettavien lähtötietojen keräämiseen. Hankkeen aikataulu ei saa olla esteenä luotettavien lähtötietojen hankkimiselle.

Arviointiohjelmassa on kerrottu pääosin ymmärrettävästi eri vaikutusten arviointitavat. Käytettävien arviointimenetelmien kuvaus on paikoin yleispiirteinen, joskin riittävä. Arviointiohjelmassa ei kuitenkaan ole kerrottu kaikilta osin sitä, kuka/keitä arvioinnin tekevät ja mikä on heidän asiantuntemuksensa ko. vaikutuksen arvioimiseen. Arvioinnissa tulee käyttää kuhunkin vaikutukseen perehtyneitä asiantuntijoita. Lisäksi arvioinnissa tulee kiinnittää erityisesti huomiota vaikutusten merkittävyyden arvottamiseen sekä pyrkiä arvioimaan tältä pohjalta kaikki vaikutukset, niin myönteiset kuin kielteisetkin, mahdollisimmin hyvin ja kattavasti.

Hankkeen suunnittelun tässä vaiheessa tarkkojen vaikutusalueiden rajaaminen ja niiden esittäminen kartoilla on hankalaa. Karttaesitys olisi kuitenkin helpottanut eri tarkastelualueiden rajausten hahmottamista sekä rajausten luotettavuuden arviointia. Vaikka esitetyt vaikutusten tarkastelualueet ovat ennakkoon arvioiden oikeankaltaisia, tulee niitä arvioinnin yhteydessä laajentaa, mikäli arviointitulokset antavat siihen aihetta.

Arviointiselostuksessa on kiinnitettävä huomiota mahdollisten haitallisten vaikutusten torjuntaan sekä esitettävä lieventämistoimenpiteitä, joilla voidaan varmistaa, että hankkeen toteutuessa lähialueen asuinalue-, virkistyskäyttö-, maankäyttö-, viihtyvyys- jne. arvot eivät laskisi. Kaikkien keskeisten haittojen torjuntaa ja lieventämistoimenpiteitä tulee tarkastella myös sosiaalisten vaikutusten näkökulmasta.

Vaikutukset luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön

Hanke sijoittuu nykyiselle teollisuusalueelle, lukuun ottamatta kuljetusreittejä. Vaikka tästä syystä on oletettavaa, ettei hankkeella ole merkittäviä kasvillisuuteen ja eläimistöön kohdistuvia vaikutuksia, tulee ne arvioida luotettavasti. Erityisesti vesistöön ja sen eliöihin kohdistuvia vaikutuksia tulee tarkastella kattavasti, mikäli toiminnasta syntyy vesistöön kohdistuvia merkittäviä vaikutuksia.

Tarvittaessa tulee myös arvioida mikä merkitys mahdollisella raskasmetallipitoisella pasutejätteellä on luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön.

Vaikutukset maisemaan ja virkistyskäyttöön

Hankkeen vaatimat uudisrakennukset sijoittuvat rakennettuun tehdasympäristöön, johon kohdistuvia maisemallisia vaikutuksia on arviointiohjelmassa kuvattu riittävästi.

Vesistö- ja pohjavesivaikutukset

Vesistöön kohdistuvien vaikutusten arviointia on arviointiohjelmassa kuvattu niukasti, joskin keskeisiltä vaikutustavoiltaan riittävästi. Arviointiselostuksessa onkin kiinnitettävä enemmän huomiota vesistöön kohdistuvien vaikutusten arvioimiseen. Lähtökohtana tulee olla, kuten arviointiohjelmassa on myös kerrottu, että vaikutusten merkittävyyttä tarkastellaan suhteuttamalla ne nykyisestä kuormituksesta aiheutuneisiin ympäristövaikutuksiin. Arvioinnissa on kuitenkin myös huomioitava ne läjitysalueista ja varastoalueista aiheutuvat vaikutukset, joiden sijaintia ei ole vielä esitetty arviointiohjelmassa.

Pasutejätteen läjittämisestä aiheutuvien vaikutusten luotettava arviointi vaatii tietoa itse pasutejätteen laadusta, jota ei arviointiohjelmassa ole vielä esitetty. Pasu-

tejätteen laatu tulee selvittää arvioinnin pohjaksi tai vähintäänkin luotettavasti perustella minkä laatukselle pasutejätteelle arvioinnin tekeminen on perustunut.

Pasutejätteen sijoituspaikasta aiheutuvat pohjavesivaikutukset tulee myös arvioida, koska jo nykyisen pasutejätteen sijoituspaikalla tehdään pohjaveden suoja-pumppausta vesistövaikutusten vähentämiseksi. Mikäli pasutejäte sijoitetaan nykyiselle pasutejätteen sijoituspaikalle, tulee pohjavesivaikutusten arvioinnissa, kuten myös muiden vaikutusten arvioinnissa, arvioida lisääkö vai vähentääkö hanke jo olemassa olevaa ympäristövaikutusta.

Melu-, pöly-, haju- ja värinävaikutukset

Valtioneuvosto on 31.5.2006 tehnyt periaatepäätöksen, jonka tavoitteena on alentaa ympäristön melutasoa ja vähentää altistumista melulle. Tämä valtioneuvoston periaatepäätös tulee huomioida arviointiselostuksessa sekä tarkastella yleisellä tasolla kuinka melulle altistuvien määrää voidaan toiminnassa vähentää. Tarkasteluun tulee sisällyttää niin rikastustoiminta kuin myös kuljetusreitit.

Valtioneuvosto hyväksyi 8.2.2007 asetuksen, joka säätelee tavoitearvot ilmassa olevien haitallisten metallien ja PAH-yhdisteiden (polysykliset aromaattiset hiilivedyt) pitoisuuksille. Asetuksen mukaan mm. arseenin, kadmiumin ja nikkelin vuosikeskiarvopitoisuuksina annetut tavoitearvot on pyrittävä saavuttamaan vuoteen 2013 mennessä. Asetus tuli voimaan 15.2.2007. Lisäksi asetuksella säädetään mm. näiden aineiden pitoisuuksien ja laskeumien seurannasta, niistä tiedottamisesta ja toimista tavoitearvot ylittävien pitoisuuksien alentamiseksi.

Arseenin, kadmiumin, nikkelin, elohopean ja PAH-yhdisteiden merkittävimmät päästölähteet ovat energiantuotanto ja lämmitys sekä erilaiset teollisuusprosessit, kuten metalli-, sellu- ja paperiteollisuus sekä öljynjalostus. Nämä metallit ja yhdisteet ovat terveydelle haitallisia jo pieninä pitoisuuksina, eikä niille ole voitu määrittää täysin haitatonta kynnyksarvoa. Vaikka Suomessa aineiden pitoisuudet ovat yleensä selvästi tavoitearvoja matalampia, tulee arvioinnissa ottaa huomioon uuden asetukset asettamat tavoitteet.

Alueen asukkaat ovat kokeneet yhtenä merkittävimpänä haittavaikutuksena jo olemassa olevasta toiminnasta pölyn. Tämä tulee huomioida hankkeen vaikutusten arvioinnissa.

Liikenteen aiheuttama värinä tulee arvioida niiltä osin kun värinälle altistuvia kohteita on kuljetusreitillä. Samoin liikenteen aiheuttaman melun arvioinnin tulisi käsittää koko kuljetusreitti, mutta keskittyä lähinnä niihin kohtiin, joissa raskaan liikenteen osuus kasvaa merkittävästi.

Sosiaaliset vaikutukset ja vaikutukset ihmisten terveyteen

Sosiaalisten vaikutusten tarkastelu on arviointiohjelmassa esitetty yleisellä tasolla, mutta silti riittävästi.

Terveysvaikutusten kannalta on oleellista selvittää tarkasteltavan vaihtoehdon vaikutukset vaikutusalueella asuvien ihmisten terveydellisiin oloihin. Tämä edellyttää tietoa nykytilasta. Melu ja ilman laatu (pöly, päästöt) ovat mm. ihmisen terveyteen vaikuttavia keskeisiä tekijöitä, joihin hankkeen vaikutuksia tulee tarkastella.

Sosiaalisten vaikutusten arviointia varten on vaikutusalueelta koottava riittävät taustatiedot elinoloista ja sosiaalisen ympäristön tilasta. Vaikutuksia nykyisten asuttujen kiinteistöjen asumismahdollisuuksiin, loma-asuntojen käyttömahdollisuuksiin, elinkeinojen harjoittamiseen, maankäyttöön, ihmisten virkistysmahdollisuuksiin (kalastus, metsästys, marjastus, sienestys, luonnossa liikkuminen yleensä), viihtyvyyteen, liikkumiseen, turvallisuuteen, työllisyyteen on vähintäänkin tarkasteltava arviointiselostuksessa.

Siilinjärvellä harjoitettu kaivostoiminta on saanut menneiden vuosikymmenten aikana negatiivisen mielikuvan sen aiheuttamista haitallisista vaikutuksista. Tästä syystä arvioinnin tulee pitää sisällään myös tarkastelun siitä, millaiseksi lähialueen ihmiset kokevat oman asuinympäristönsä asuinviihtyvyydelle tapahtuvat muutokset, mikäli hanke toteutetaan.

Erityisen hyvänä voidaan pitää sitä, että arviointiohjelmassa on kerrottu sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa käytettävän hyväksi sosiaali- ja terveysministeriön oppaita. Näissä oppaissa on kerrottu melko seikkaperäisesti, kuinka sosiaalisten vaikutusten arviointi tulisi tehdä.

Vaikutukset liikenteeseen ja liikkumiseen

Hankkeen liikenteelliset vaikutukset tulee arvioida perusteellisesti, kiinnittäen erityisesti huomiota niihin alueisiin, joissa raskaan liikenteen määrissä, suuntautumisen ja vaihteluihin ajallisesti on erityistä merkitystä. Samoin vaikutuksia tulee arvioida olemassa olevien liittymäratkaisujen osalta, jos raskaanliikenteen kasvulla on heikentävää vaikutusta liittymien toimivuuteen.

Riskit ja häiriötilanteet

Ympäristöön kohdistuvien riskien ja häiriötilanteiden arviointi tuodaan arviointiohjelmassa esille yleisellä tasolla. Arviointiselostuksessa tulee kuvata tarkemmin ympäristöriskien ja häiriötilanteiden tyyppi, todennäköisyys, ihmisiin kohdistuva terveysriski ja ympäristövaikutukset sekä esitetään keinoja onnettomuuksien estämiseksi.

Epävarmuustekijät ja oletukset

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi perustuu pitkälti arviointiohjelman mukaan jo aiempien hankkeiden ja toimintojen yhteydessä tehtyihin selvityksiä ja tutkimuksia. Samoin hankkeen sijoittuminen tehdasalueelle on vaikuttanut siihen olettamukseen, ettei hankkeesta aiheutuisi vaikutuksia. Edellä mainittuihin selvityksiin, tutkimuksiin ja olettamuksiin liittyy epävarmuustekijöitä, joiden vaikuttavuutta arviointitulokseen tulee arviointiselostuksessa tarkastella kokonaisvaltaisesti ja kattavasti.

Osallistuminen

Hankkeeseen nimetty ohjausryhmä on voinut vaikuttaa arviointiohjelman sisältöön riittävästi, joskin kiireellisen aikataulun myötä vaikuttavuus on saattanut heikentyä. Ohjausryhmälle on annettava riittävästi aikaa tutustua itse arvioinnin tuloksiin, jotta seurantar ryhmälle asetetut tavoitteet täyttyisi luotettavalla tavalla. Samalla ohjausryhmän kokoonpanoon tulisi ottaa mukaan vähintäänkin osakaskuntien ja Siilinjärven luonnonsuojelupiirin edustajat sekä tarvittaessa edustaja myös kunnan sosiaali- ja terveystalolta.

Raportointi

Arviointiohjelma on saatu tiiviiseen ja yleistettyyn esittämistapaan. Erityisesti hankkeen tekninen kuvaus prosessikaavioineen on tehty kiitettävästi. Yleistetty esittämistapa on saattanut joiltakin osin hankaloittaa ja heikentää esim. vesistöön, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin selkeyttä ja ymmärrettävyyttä. Tästä syystä arviointiselostuksessa on kerrottava selkeästi mihin tietoihin ja tehtyihin selvityksiin arviointi perustuu kunkin vaikutuksen osalta. Arviointiselostus tulee pyrkiä tekemään ymmärrettävään ulkoasuun sekä kiinnittää huomiota arvioinnin tuloksista tehtävän tiivistelmän ymmärrettävyyteen.

Yhteenveto

Ympäristökeskus katsoo arviointiohjelman täyttävän YVA-asetuksen (713/2006) 9 §: n sisällölliset vaatimukset. Arviointiohjelma on tehty riittävän kattavasti ja onnistuttu samalla tekemään se silti tiiviiseen esitysmuotoon, josta selviää hyvin se mitä on tarkoitus arvioida ja kuinka vaikutukset tullaan arvioimaan.

Arviointiohjelman keskeisenä tarkentamiskohteena on vesistöön ja ilman kautta tapahtuvien vaikutusten arvioinnin esittämisessä. Näiden vaikutusten arviointia on täsmennettävä sekä tarvittaessa tehtävä lisäselvityksiä.

Hankkeen arvioinnissa on pyrittävä kattavaan yhteisvaikutusten arviointiin kaikkien vaikutusta aiheuttavien tekijöiden osalta, huomioiden jo olemassa olevan kaivoksen ja tehdasalueen vaikutukset. Keskeistä arvioinnissa on pyrkiä kuvaamaan aiheuttaako nyt toteutettavaksi aiottu hanke vaikutusten lisääntymistä vai vähentääkö hanke jo olemassa olevia vaikutuksia.

Arviointiselostuksessa on tuotava esille ymmärrettävästi arvioinnissa käytetyt menetelmät ja mihin oletuksiin, laskelmiin tai arvioihin tehty ympäristövaikutusten arviointi on perustunut.

Vaikutusten merkittävyys ja merkittävyyden arvottaminen on keskeinen osa ympäristövaikutusten arviointia. Merkittävyyden arvottamisessa tulisi käyttää laajaa asiantuntijajoukkoa ja alueen ihmisiä hyväksi, koska heillä kullakin on omasta arvomaailmastaan syntynyt kuva kunkin vaikutuksen merkittävyydestä.

ARVIOINTIOHJELMAN JA YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on nähtävillä arviointiohjelman kanssa arviointimenettelyn ajan 11.12.2007 alkaen Siilinjärven kunnantalolla, Siilinjärven kunnan pääkirjastossa ja Pohjois-Savon ympäristökeskuksessa. Lausunto on luettavissa myös Pohjois-Savon ympäristökeskuksen verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/psa.

JAKELU JA MAKSUT

Kylylahti Copper Oy
Kummunkatu 34
83500 Outokumpu

Yhteysviranomaisen lausunnosta peritään ympäristöministeriön asetuksen alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista (1387/2006) mukainen maksu.

Maksu on 4370 €, joka peritään hankkeesta vastaavalta eli Kylylahti Copper Oy:ltä.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Johtaja

Markku Henttonen

Ympäristöinsinööri

Jorma Lappalainen

Liitteet: Ympäristövaikutusten arvioinnissa käytettäviä käsitteitä
Kopiot annetuista lausunnoista ja mielipiteistä (hankkeesta vastaavalle)

Luettelo lausunnon/muistutuksen antajista:

Pohjois-Savon liitto
Savo-Karjalan tiepiiri
Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry, Atte von Wright
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri, Helvi Heinonen-Tanski
Itä-Suomen työsuojelupiirin työsuojelutoimisto
Itä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto, Kuopio
Siilinjärven luonnonsuojeluyhdistys
Juurusveden kalastusalue, Eero Kokkarinen
Sulkavanniemen osakaskunta, Tero Savolainen
Kasurilan pohjoinen osakaskunta, Tapio Ruuskanen
Kolmisopen kyläyhdistys, Aimo Hartikainen
Siilinjärven kunnan ympäristölautakunta

Tiedoksi: Kemira GrowHow Oyj
Siilinjärven kunta
Suomen Ympäristökeskus
Itä-Suomen ympäristölupavirasto

Liite yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antamaan lausuntoon

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella merkittäviä ympäristövaikutuksia aiheuttavien hankkeiden suunnittelussa ja että ne kirjataan tulevien päätöksenteon pohjaksi. Ympäristövaikutusten arviointi ei siis ole itsessään päätös, eikä siinä oteta kantaan hankkeesta mahdollisesti aiheutuvien haittojen korvaamisen haitankärsijälle, eikä siinä myöskään oteta kantaa suoranaisesti yksittäisiin yksityiskohtiin. Korvaus yms. vaateet käsitellään hankkeen jatkosuunnittelun ja päätöksen teon yhteydessä, kuten esim. vesilain tai tielain mukaisessa käsittelyssä. YVA-menettelyn tavoitteena on myös lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa suunnitteluun.

YVA-menettely jakautuu kahteen vaiheeseen, arviointiohjelma- ja arviointiselostusvaiheeseen. Arviointimenettely alkaa, kun hankkeesta vastaava toimittaa arviointiohjelman yhteysviranomaiselle. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa kerrotaan mm., mitä vaihtoehtoja ja vaikutuksia suunnittelun aikana selvitetään. Ohjelman jälkeen laadittava ympäristövaikutusten arviointiselostus sisältää mm. vaihtoehtojen vaikutukset sekä haittojen ehkäisy- ja rajoittamistoimet.

Yhteysviranomainen kuuluttaa arviointiohjelman ja arviointiselostuksen vireilläolosta, kerää mielipiteet ja lausunnot ja laatii niiden pohjalta oman lausuntonsa asiakirjojen riittävytydestä. Kansalaisilla, viranomaisilla ja muilla taholla on YVA-menettelyssä mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoaikoina sisältöön selvitettävien vaihtoehtojen ja ympäristövaikutusten osalta.

Seuraavassa on kerrottu lyhyesti niitä käsitteitä ja termistöä, jota yleensä käytetään ympäristön vaikutusten arvioinnista annetun lain (468/1994 muutettu 267/1999) mukaisessa arviointimenettelyssä:

Ympäristövaikutuksilla tarkoitetaan hankkeen tai toiminnan aiheuttamia välittömiä ja/tai välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat mm.:

- Ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- Maaperään, vesiin, ilmaan ja ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- Yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- Luonnonvarojen hyödyntämiseen
- Edellä mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, jossa arvioidaan ja selvitetään hankkeiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja kuullaan niitä, joiden oloihin ja etuihin hanke saattaa vaikuttaa. Arviointimenettely alkaa hankkeesta vastaavan esitettyä arviointiohjelmaa ja päättyy yhteysviranomaisen antamaan lausuntoon arviointiselostuksesta.

Hankkeesta vastaavalla tarkoitetaan sitä toiminnanharjoittajaa, joka on vastuussa toiminnan suunnittelusta tai toteuttamisesta.

Yhteysviranomaisella tarkoitetaan asetuksella säädettyä viranomaista, joka huolehtii siitä, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely järjestetään asianmukaisesti. Yhteysviranomainen kokoaa annetuista lausunnoista ja mielipiteistä yhteenvedon ja liittää sen hankkeesta vastaavalle antamaansa lausuntoon. Yhteysviranomainen on aina asetuksen mukaan alueellinen ympäristökeskus.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmalla tarkoitetaan hankkeesta vastaavan laatimaa suunnitelmaa kuinka he aikovat arvioida hankkeesta aiheutuvat vaikutukset, mitä selvityksiä heillä on tarkoitus tehdä arvioinnin pohjaksi sekä kuinka he aikovat järjestää ihmisten kuulemisen ja osallistumisen.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksella tarkoitetaan asiakirjaa, jossa hankkeesta vastaava esittää tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista, hankkeen aiheuttamista vaikutuksista sekä esittää haittojen vähentämiseksi tekemiään ratkaisuja. Arviointiselostusta laatiessaan hankkeesta vastaava ottaa huomioon yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antaman lausunnon.

Osallistumisella tarkoitetaan sitä vuorovaikutusta ja keskustelua, jota käydään hankkeesta vastaavan, yhteysviranomaisen, muiden viranomaisten sekä hanke- tai vaikutusalueella asuvien välillä.